

Организација за европску безбедност и сарадњу (ОЕБС) је јединствени форум и уједно инструмент за очување мира, оценили су учесници 5. Београдског безбедносног форума, уз констатацију да је та институција и веома добар алат, али у "правим рукама".

Државни секретар у Министарству спољних послова Србије, амбасадор Роксанда Нинчић је учествујући на панелу "Реафирмација улоге ОЕБС у управљању конфликтима", подсетила да у тренутку када се Србија кандидовала за председавање ОЕБС-у украјинска криза није се назирала, а да је ОЕБС данас једина организација која посредује у решавању кризе на терену.

Према њеним речима, ОЕБС несумњиво има предности као што су искуство у медијацији и управљању конфликтима. Нинчић је казала да ће ОЕБС дати и свој допринос у решавању мигрантске кризе, те је изразила оптимизам у вези са будућношћу организације.

Она је навела да је ОЕБС у Украјини ефикасно урадио оно што је могао, распоредивши веома брзо Специјалну посматрачку мисију (СПМ) као „очи и уши ове међународне организације“, али је нагласила да СПМ нема приступ осетљивим локацијама, а за шта је неопходна политичка воља. Нинчић је додала да је ту и Трилатерална контакт група (ТКГ) која обавља одличне дипломатске активности и координише ситуацијом на терену.

Она је, такође, указала на проблем недовољне размене информација међу земљама учесницама ОЕБС-а, не само када је реч о украјинској кризи већ генерално, и то из политичких разлога. Истакла је да је циљ Србије као председавајуће ОЕБС-у, да транспарентно председава и поштено посредује уз избегавање идеолошких сукоба и указала да „није мала ствар довести све актере украјинске кризе за преговарачки сто“.

Специјални изасланик председавајућег ОЕБС-у за Западни Балкан Жерар Студман је подсетио да је 90-тих година настао геополитички вакуум, у коме је ОЕБС успео да се наметне као инструмент за управљање кризама и успостављању поверења. ОЕБС је једини форум где Американци и Руси заједно седе и разговарају, нагласио је он додајући да је то веома битно. Он је рекао да у фебруару 2014. године у ОЕБС-у није било раног упозорења на украјинску кризу нити плана за њено решавање, али се, како је истакао, ситуација брзо променила и ОЕБС је брзо одреаговао. ОЕБС је, како је прецизирао,

успешан у решавању украјинске кризе захваљујући брзом распоређивању мисија и флексибилног посредовања.

Студман је нагласио да међународне организације као што су ОЕБС и УН зависи од политичке воље и умећа држава чланица да искористе средства која имају додајући да нема потребе за стварањем нових институција унутар ОЕБС-а јер их, како је рекао, ОЕБС већ има.

Шеф мисије ОЕБС у Босни и Херцеговини Џонатан Мур је оценио да је консекутивно председавање Швајцарске и Србије било веома корисно за рад на терену и рад организације. Он је указао да и 20 година после Дејтона у БиХ има много битних питања која треба решавати, а мисија ОЕБС-а може дати важан допринос томе.

ОЕБС, према његовим речима, у БиХ има велики кредибилитет и енергије да допринесе солуцији проблема, а посебно одлично сарађује на локалном нивоу.

Бивша државна секретарка Финске, директорка Института за међународне односе Теја Тиликајнен, која је и чланица Панела еминентних личности, указала је да се треба посветити слабостима ОЕБС-а, како би се побољшала организација.

Она је нагласила да је студија рађена у Финској показала важност принципа консензуса, те да сматра ОЕБС корисном организацијом.

Међутим постоје и ствари које треба учинити како би ОЕБС био ефикаснији. ОЕБС, према њеним речима, треба да има важну улогу у спољнополитичким агендама земаља чланице, јер од њих зависи улога те организације.

Мисије на терену су, како је додала, нешто посебно и то је кључ за брзо упозорење капацитета и то је нешто чему треба посветити посебну пажњу, а такође је указала на потребу за успостављањем система за брзо упозоравање.

ОЕБС, истакла је она, треба да остане важна платформа за контролу наоружања, мера за успостављање безбедности и данас је важније него икада да се повећа поверење међу државама-учесницама.